

Referat af FFDs Generalforsamling 2018

Årsmøde 2018

Punkt 1 Valg af dirigenter

Bestyrelsen foreslår Jette Gøth, ISI Ikast, Torben Vind Rasmussen, Ryslinge Højskole, som vælges.

Dirigenterne konstaterer, at generalforsamlingen er rettidigt indkaldt, samt at materialer er udsendt rettidigt.

De fire stemmetællere bliver godkendt.

Dagsordenen vedtages.

Punkt 2 Bestyrelsens beretning forelægges til godkendelse

Kl. 10.55 Lisbeth går på.

Beretning FFD's årsmøde 2018 - Indledning

10.000 elever tager hvert år til de ca. 70 folkehøjskoler, for at tilbringe mellem 3 og 6 måneder i vores skoleform. Og antallet er stigende. Dette er dog paradoksalt – nærmest naturstridigt – for de unge skal jo hurtigt frem og hurtigt i mål

Strukturpresset på unge, er blevet større inden for de senere år. Uddannelsesloftet ser ud til at være kommet for at blive. En besparelse, der giver anledning til angst for at blive fanget i de valg, de unge træffe - at havne i en blindgyde. Valget ændrer karakter, når der ingen vej er tilbage. "De må lære at vælge rigtigt første gang", er den retorik vi ofte hører fra politikere bredt over det politiske spektrum, som om der faktisk kun findes én rigtig vej. Ét rigtig valg, for den enkelte.

Samfundet prædiker ansvarlighed, appellerer til beslutsomhed og jo mere de taler, jo større føles presset.

"Hvad nu Indretningen af den Danske Højskole angaar, da kan jeg egenlig slet ikke indlade mig derpaa, da det gaar med alt levende Menneskeligt, som med os, der maa fødes først, før Man veed, hvilken Hue der vil passe til vort Hoved...." Sådan skriver Grundtvig i det klassiske højskoleskrift: Skolen for Livet og Akademiet i Soer, i 1838.

Man må se på hovedet, før man skaber hatten. På den ene side, har højskolerne igennem tiderne været bevidste om, at det ikke er en frakke, eller et tørklæde vi er sat i verden for at skabe, men samtidig, har man gennem generationer betragtet de hoveder, vi ville oplyse, oplive og danne til det folk som igennem generationer har udgjort det handlende folk, som er folkestyrets forudsætning.

Jeg tror på, at det er forklaringen bag hvorfor mere end 10.000 unge hvert år vælger højskolen til. Vores skoleform kan give eleverne noget de mangler – selv i dag. Ikke færdigsyede opskrifter på vejen til succes, man bare blindt kan følge, men noget langt stærkere.

Forandringens vinde blæser omkring højskolerne. Og vi skal på en gang tilpasse os, det vi møder eleverne med, til de hoveder og den virkelighed de har. Og samtidig skal vi undgå, at vores fælles træ, bliver trukket ud af facon af selv de mest genstridige og vedholdende kastevinde.

Så når "perfekt" er blevet det nye normalt, og når unge oplever en pligt til at selvoptimering, for at kunne leve op til samfundets og deres omgivers forventninger, så er der brug for at vi knuser myten om det perfekte liv. Fordi det menneskelige jo netop er, det uperfekte. Det er noget af det der gør os til mennesker. At vi kan tænke, eksperimentere – og lære af vores fejl.

Når individualiseringen er så massiv, at mange unge ikke deler deres tanker med andre, af frygt for hvad andre måtte tænke om dem, og tier af frygt for at miste deres venskab, så skal vi være bevidste om at vise dem fællesskabet og hinanden. For ensomhed viger pladsen for modet, når vi bliver en del af et forpligtende fællesskab

Når det meste uddannelse i dag, foregår på uddannelsesinstitutioner hvor man er elev nr. 235 i et neutralt glaspalads, i lokale 4015, så skal vi være bevidst om at vise dem, at de står på skuldrene af nogen og af noget. At der har været mennesker der har tænkt ting før dem, at vores samfund bygger på værdier og beslutninger – at der findes sange som er over 100 år gamle, og som kan udtrykke præcis, hvordan jeg har det lige nu - og at de beslutninger der har skabt samfundet blev tænkt og truffet, af mennesker ligesom dem.

Når pligten og det rationelle fylder det meste, så er det vores opgave at tænde passionen og give dem stjerner i øjnene

Hjemlighed

Højskole er undervisning. Høj faglighed formidlet i en åben vekselvirkning mellem lærer og elev, og mellem elev og elev. En undervisning som aldrig kan gemme sig bag højere magters beslutninger. En undervisning, hvor man som lærer må stå på mål for sine valg. For alle er de valg man selv har været med til at træffe. Undervisning, hvor eleverne møder glødende engagement, holdninger, værdier og passion – og hvor de møder ildsjæle der brænder for deres virke.

Den slags undervisning kan vi kun skabe, fordi kaldet og meningen residerer i hjertet på os, på jer - lærere, viceforstandere og forstandere som omsætter idealet til levet hverdag. Hver dag. På alle landets højskoler.

Men højskole er mere end undervisning. Højskole er måske i endnu højere grad end undervisning, den læring og den dannelse der sker i rummet imellem undervisningen. I det som er skoleformens unikke pædagogiske, mellemmenneskelige og dannende rum i samværet.

Meget har forandret sig, siden de første højskoler blev skabt. Og det er ikke bare de "hoveder som hatten skal passe til" der er nye – det er også livspræmisserne for de mennesker der skaber højskole. Vi har brug for en fælles samtale om, hvordan den atmosfære vi brænder for at skabe på højskolerne, hvordan samværet – og hjemligheden – får de bedst mulige betingelser.

Som et led i Moderniseringsstyrelsens bestræbelser på at normalisere højskolerne, blev højskolernes fastsatte undervisningstimenorm på ca. 408 timer/årligt, i 2016 afskaffet. Begrundelsen var et ideal på 37 timers arbejdsuge, uden yderligere centrale normaftaler.

Både i medlemskredsen og i forstanderkredsen var der enighed om at bede om et centralt fastsat timespænd på mellem 400 og 500 timer. Vores bekymring var, om vi kunne lykkedes med at fastholde koblingen mellem undervisning og samvær, hvis undervisningstimetallet eksploderede. Det ønske ville daværende Kulturminister Bertel Haarder ikke imødekomme.

Resultatet blev et charter, hvor de fleste skoler valgte at ofre lidt, af vores nyvundne individuelle frihed som skoler, for internt at forpligte os til at holde undervisningstimetallet mellem 400-500 timer. Præcis for at beskytte samværet og hjemligheden.

På en netop gennemført skoleundersøgelse, har vi nu tal for hvordan det nu ser ud her 1,5 år senere: 486 ud af 538 lærere har et gennemsnitligt årligt undervisningstimal på 456 timer, i et spænd der ligger mellem 395 timer og 630 timer. 28 højskoler har indgået lokalaftaler. Mange skoler ligger omkring charterets max. på 500 timer, en del ligger på 450 timer og kun meget få skoler anvender individuel differentieret undervisningsnorm.

Et andet vigtigt, og debatteret fokuspunkt for hjemlighedens præmisser, har været hvordan vi i praksis forvalter bopælspligten. Og det bad vi i bestyrelsen Videnscenter for Folkeoplysning om at kortlægge. Sammen med FFD's egen lærerundersøgelse, er vi nu også klogere på hvordan det står til med det: 69% af forstanderne bor på skolerne. 66 % af forstanderne bor i skolens bygninger. 23% af lærerne bor på/ved skolerne. Dertil kommer 184 lærere som ofte overnatter på skolen.

Vi glæder os til, at vi sammen kan blive klogere på hvad der skal til, for at skabe den hjemlighed der er skoleformens ambition. Hvordan vi kan stimulere lysten til at bo på skolerne?

Har vi brug for at forbedre boligstandarden? Er det blevet for dyrt at renovere tjenesteboligerne? At ændre beliggenheden? Har I overhovedet embedsboliger tilbage, eller er de solgt fra i trange tider? Er SKATs regler ift. måltiderne på skolen blevet for rigide? Er det nemmest når der kan findes job til en lærers partner på højskolen? Eller er det nærmest en ulempe? Er der noget der handler om transport? Om arbejdstider? Det har vi brug for, at vi sammen finder svar på.

Mangfoldighed

I den strategi for FFD, vi vedtog sidste år, formulerede vi en ambition om mangfoldighed i skoleformen, og årsmødet sidste år, sendte et tydeligt signal om at mangfoldighed er noget vi prioriterer og ønsker at sikre. Vi skrev:

"Folkehøjskolen har en fundamental rolle at spille som et sted, hvor mennesker fra alle samfundslag mødes, taler sammen og lytter til hinanden. I et demokratisk samfund er sammenhængskraften mellem mennesker helt afgørende for fortsat udvikling, men sammenhængskraften udfordres af en stigende opdeling af borgere. De unge flytter fra landet, de velstillede flytter sammen, de socialt udsatte bor i samme område, de progressive og reaktionære taler ikke med hinanden - og imens forsvinder forståelsen mellem menneskene.

Det er til stadighed vigtigt at holde fast i, at folkehøjskolen er for alle borgere, og at den ikke må blive et projekt for afgrænsede befolkningsgrupper. Det indebærer, at foreningen skal arbejde for mangfoldighed på folkehøjskolerne og arbejde for, at der på hver enkelt folkehøjskole gives mulighed for dette møde mellem samfundets borgere. "

Men hvordan ”mangfoldighed”? Og hvad kræver det af os som skoler? Og hvad kræver det at foreningen arbejder for at gøre muligt?

Mange af jer arbejder meget bevidst og målrettet med at jeres elevsammensætning netop skaber dette møde på tværs af livspræmisser. På meget forskellige måder.

På Johan Borups højskole fundraiser de til en fond de selv har etableret, som kan fuldfinansiere højskoleophold for ressourcestærke unge med anden etnisk baggrund, som samarbejdet med en forening hjælper højskolen med at identificere.

På min egen højskole, spænder elevgrundlaget på de lange kurser i aldersspændet mellem 18 og godt 70 år – og den sammensætning, og det spænd er et vi arbejder målrettet på.

På Vallekilde og Askov, arbejder de målrettet på at tiltrække naturfagligt orienterede unge med f.eks. game-design og robotteknologi.

Da den forberedende grunduddannelse FGU var på tegnebrættet, hængte FFD sig fast i bordpladen. Vi vil ikke skrives ud af muligheden for at bidrage til den gruppe unge, som har svært ved at navigere i uddannelsessystemet, bare fordi den nye vej de bygger skulle være bred, og skulle kunne rumme mange.

Det lykkedes os at blive på spillepladen. Og det er der god grund til at takke vores sekretariat med Niels i spidsen for. Men også alle partierne bag forliget, ikke mindst Anni Matthiesen og Carl Holst fra Venstre som holdt fast i højskolerne helt til det sidste.

Men i forhold til vores ønske om mangfoldighed, hvad er det så vi allerede kan på skolerne? Hvor kan vi lære af hinanden? Og hvad vil gerne blive bedre til? Hvad kan skolerne gøre? Og hvad har I brug for, at foreningen løfter? Det har vi brug for, at vi sammen finder svar på.

Særbestemmelser/fri skoledannelse

En tredjedel af vores højskoler har ekstraordinære eksistenspræmisser – og det understreges, at de alle bidrager med god og vigtig højskole. Kombinationsskolerne, aldersspecifikke højskoler og undtagelsesbestemmelser for udlændingebalancen, for elevernes bopælspligt på skolen – og det endda på uens præmisser, som måske mest er bestemt af historiske tilfældigheder.

Med den nyeste revision af højskoleloven opstod muligheden for at etablere højskole i lejede bygninger. Og senest har vores kulturminister formuleret en erklæret ambition om, at flere af den voksende gruppe af ældre, skal have mulighed for at komme på højskole.

Ministeren har også svaret på hvordan det mål skal nås. Hun vil give mulighed for at etablere 3 nye seniorhøjskoler. Som vi hører det, er kravene til den løsning ministeren leder efter formuleret cirka sådan her: At ændre højskoleloven, så der er muligt at tildele 3 nye højskolegodkendelser, med dispensation fra kravet om udbud af lange kurser, som potentielle nye højskoler med senior-fokus kan søge.

Men inden man lægger sig fast på at finde det rette redskab til dette nye politiske ønske, om at give flere seniorer mulighed for at komme på højskole, er det måske på sin plads at huske tilbage til genopretningspakken fra 2010. For vi ved, at det faldende udbud af korte kurser til seniorer ikke er nogen tilfældighed. Med en besparelse på 30 millioner kroner, som var tiltænkt alene at ramme de

korte kurser, blev det for mange højskoler for dyrt at fastholde et udbud af korte kurser – resultatet er i dag et fald i udbuddet på ca. 20%.

Vi har endnu mange spørgsmål vi glæder os til at få besvaret til den konstruktion, der nu er undervejs: kan eksisterende højskoler byde ind? Efter hvilke kriterier vil udvælgelsen ske? hvordan vil man sikre at højskolen har ”senior-fokus”? Vil man arbejde med at specificere alder? Hvad er det der gør, at ministeren mener at 3 nye seniorhøjskoler vil bringe prisen på kurserne ned, så det bliver økonomisk tilgængeligt for flere?

I bestyrelsen deler vi ministerens målsætning om, at højskolerne skal være relevante, også for den voksende gruppe af ældre. Men ikke alene, i reservater, forbeholdt dem.

Vi tror på, at ældre er ligeså forskellige som unge, og at de har brug for ikke bare at få tilbudt 5 skolars tilgang – men for den mangfoldighed vi tilsammen kan præstere. Og vi tror på at mødet på tværs af generationer er værdifuldt. Og når vi nu ved hvordan der er blevet skruet ned for kapaciteten – ved vi jo også hvordan man kan skrue op igen, med et bedre taxameter for korte kurser.

Vi vil arbejde for, at ministerens konkrete forslag om tre nye seniorhøjskoler, bliver suppleret af initiativer, der giver incitament til, at også alle landets øvrige højskoler udbyder korte kurser, som er attraktive for fremtidens seniorer.

Med etablering af 3 nye seniorhøjskoler kan antallet af højskoler med ekstraordinære eksistenspræmisser, ikke længere begrænse sig til en tredjedel.

Med den nye lejebestemmelse, er skoleformen vokset med både Roskilde Festival Højskole, med Jyderup Højskole, og med Møn Filmhøjskole. Og det er præcis som ønsket var, blevet nemmere at etablere højskole – ikke mindst der hvor der er længst mellem husene, og der, hvor fondene kun nødtigt vil betale moms til staten af deres gave. Og det er der god grund til at glædes over.

Personligt er jeg overbevist om, at nye ildsjæle, nye tilgange og nye skoler, er med til at holde højskolerne levende og relevante. Og jeg ved, at de alle 3 arbejder hen imod at komme til at eje de bygninger, der danner rammen om deres højskolevirke.

Men med lejebestemmelsen kom også muligheden, for at tidligere medlemmer af koncerner og institutioner ejet af foreninger mv., kan registrere sig som selvejende og så leje sig ind hos ”familien”. Det ved vi er i proces flere steder.

Men vi ved fra pressen, at en tidligere Tvindskole allerede har søgt om godkendelse til tilskud efter højskoleloven. Loven er selvfølgelig lige for alle, men det er måske værd at huske, at det netop var ”koncernlignende konstruktioner”, der i sin tid medvirkede til, at loven blev strammet, så man skulle være selvejende – og ikke kunne leje.

Det var Tvind, der gav anledning til det. Og når jeg spidser øre ved at erfare at en sådan ansøgning foreligger, er det fordi netop Tvind, med deres 37 sociale tilbud for sårbare unge, som er spredt ud over hele landet, for nyligt blev sat under skærpede regnskabsmæssige krav til gennemsigtighed. Den skole der nu søger om at blive godkendt som højskole, er med i denne overvågning, som har fokus på, om de er med i en ”koncernlignende konstruktion” med omfattende samhandel.

Er ironien, at netop Tvind, der med sin konstruktion i sin tid lukkede lejmuligheden for hele skoleformen, nu igen skal få os til at overveje, om denne åbenhed alligevel var for stor? Jeg håber det ikke, men har ikke svaret, for der er god grund til opmærksomhed på, hvad muligheden for at holde højskole i lejede bygninger bruges til.

Folkestyre

Tiltroen til vores demokrati synes at smuldre ganske stille. Politikere rangerer lavt på danskernes tillidsbarometer, og mange står af, på at følge og bidrage til den fælles, nationale politiske samtale.

Næsten ligeså lavt som politikerne rangerer de journalister, som formidler samtalen i demokratiet, og som har til opgave at sætte aktuelle hændelser i perspektiv, for alle os andre.

Det er fristende og måske også rimeligt at forvente, at vores folkevalgte politikere, for slet ikke at tale om de journalister og mediehuse som i vid udstrækning sætter præmisserne for den demokratiske samtale, retter op og genvinder danskerne tillid.

Højskolernes troværdighed derimod, er tårnhøj. I en omdømme-måling fra 2013 lå højskolernes omdømme lige mellem folketingets ombudsmand, forbrugerombudsmanden og Højesteret. Og vores frihed er større end de flestes. Udnytter vi til fulde, de muligheder for at blive en del af fremtidssikringen af vores demokrati, som vores frihed og vores omdømme skaber?

Med Frirummet har vi, sammen med efterskolerne og friskolerne, med støtte fra Trygfonden, forpligtet os på at bidrage. Bidrage ved at gentænke den demokratiske samtale, ved at kaste lys på, at hvis den demokratiske debat reduceres til en battle på hurtige pointer, hvor man som tilhører blot skal læne sig tilbage som selvbestaltede dommer i "demokrati-sport", og afgøre hvem der vandt og hvem der tabte, så er det demokratiet der taber.

For prisen for "konfliktunderholdningen" er høj. Og vi bliver så vant til opskriften, og de hurtige impulser, at vi enten ikke orker at gå ind i uenigheder, eller mister tålmodigheden, når vi møder en debat med plads til refleksion og dybde.

Vi har uddannet 124 debatpiloter. Der er afviklet mange debatter over hele landet. Færre end vi havde håbet, for det tager tid at komme i gang. Men tilbagemeldingerne, ikke mindst fra de politikere som har været inviteret ind i Frirummet, har været begejstring. Det er simpelthen for svært at holde fast i den stivnede konfliktunderholdende form, og partitoppens 3 designede pointer, når Frirummet sætter rammen.

Næste bølge i Frirummet i de kommende år, vil blive 1) flere lokale debatter og endnu flere debatpiloter. 2) at vi får rejst debatten om debatten – i vores fælles, nationale demokrati – og sidst; 3) at vi arbejder pædagogisk med at danne kommende generationer af det folk, som skal kunne fastholde, og løfte, det frie folkestyre som altid har været højskolernes ideal.

Og for mindre end et døgn siden, fik vi meddelelse om at Trygfonden netop har bevilget 6,6 millioner kroner til de næste 2 år i Frirummet.

Sammen med friskolerne og efterskolerne, har vi på vores tilsammen 800 frie skoler, i opdrag at gøre mange tusindvis af børn og unge klar til den opgave. Klar til at både blive og til at vælge fremtidens beslutningstagere.

Beslutningstagere, som skal navigere i en stadig mere kompleks verdensorden. En verdensorden med nok at frygte, og med meget få enkle løsninger.

Hvis vores børn og unge skal insistere på en ordentlig demokratisk samtale, er det afgørende, at de også møder den. Det er vel de færreste børn, som insisterer på at få serveret broccoli, hvis de igennem hele tilværelsen er blevet serveret pommes frites, kebab og pizza. Vi er nødt til at gøre mere, end alt det gode vi plejer. Vores demokrati har brug for, at vi ikke tager det for givet.

Demokrati er ikke bare noget, der eksisterer i verden omkring højskolerne. Det er også helt nødvendigt, at det er et levet ideal, vi praktiserer.

Der har igennem det seneste år, været rejst en debat, ikke bare om bopælspligten, som måske var debattens egentlige anledning, men også om debatten højskolerne imellem, debatten i skoleformen. Og det har været mere end antydning, at bestyrelsen har haft en strategi om at holde ro på bagsmækken. At undgå åben uenighed. Lad mig slå helt fast; debatten i højskoleforeningen er ikke bestyrelsens at eje.

Konsensus og neutralitet har aldrig været, og bør aldrig blive denne skoleforms ideal. Vi har ikke lov til at lade hinanden være i fred, eller blande os udenom. For det er i dialogen vores eneste mulighed ligger, for at påvirke hinandens forvaltning af den frihed vi som skoleform skaber skole på.

Vi må insistere på at skabe plads til refleksion og nuancerede budskaber. Vi må mønstre modet til at gå ind i konflikter hvor hjertebudet er på spil. Vi må øve os i at lytte. Og vi må lade stemmerne lyde. For vi er ikke bare højskolelærere, forstandere, skolekredsmedlemmer eller tidligere højskoleelever, vi er forvaltere af en ide om et levende og frit folkestyre, i et demokrati vi ikke har råd til at tage for givet.

I bestyrelsen er vi taknemlige for den tillid vi oplever, at vi nyder fra forsamlingen her. Og jeg håber at I oplever, at vi gør vores bedste for at honorere den tillid.

Som jeg startede min beretning med at pointere, så blæser der mange forandringens vinde omkring højskolerne. Vinde som kan komme til at forme højskolerne langt ind i fremtiden.

Hvordan vi håndterer de vinde, er en kurs det ikke må være de få forbeholdt at lægge. Vi har brug for at I tænker med, og giver jeres mening til kende.

Tak til vores dygtige og inspirerende sekretariat med Ole og Niels i spidsen.

Tak for vores gode samarbejdspartnere, ministeriet, styrelsen og gode venner.

Kl. 11.25 Lisbeth går af.

Frokost udskudt til **kl. 12.30**

Søren Sinbeck orienterer om samtalsalonens tre temaer og hvordan den næste times samtale skal foregå og hvordan der skal ske opsamling. Der er debat af indholdet efter frokost.

Samtalsalon med afsæt i beretningen, hvor tre temaer sættes i spil (fordele og/eller ulemper):

Hjemlighed

Mangfoldighed

Særbestemmelser i højskoleloven

Kl. 11.30 Folk fordeler sig. Efter 25 minutter er der mulighed for nyt emne. Bordværterne opsamler punkterne.

Kl. 13.20 Debat starter:

Else Mathiesen, Forstander, Vestjyllands højskole, Mangfoldighed m.m.

Solidaritet, bæredygtighed, ligestilling og hjemlighed er emnerne. I gamle dage var disse her fyrtårne. Der var ikke udvikling. Der var også skænderi både under gode og dårlige tider. Men så kom der fællesskab og solidaritet, hvor højskolerne alle blev talt op. At noget var højskole var ikke godt, men det er det nu. Det skal vi huske på.

Bæredygtighed er et emne som er normalt nu og det skal FFD's bestyrelse have tak for er kommet på dagsordenen overalt.

Else kan mærke, at kvinderne er kommet på banen og der er ligestilling, samt mangfoldighed i højskolerne. Men højskolebladets forside er meget mandsdomineret og afspejles i bladet, hvor det er meget mænds tanker der kommer frem. Kvinder skal på banen og tænkes ind i sammenhængen.

Pædagogisk personale skal bo på eller i nærheden af højskolen, da det også viser sig i lokalområdet m.m.

Thue Kjærhus, Forstander, Rønshoved Højskole, Hjemlighed.

Det er en essentiel diskussion. Den skal deles op i to dele. 1. Det kan blive et problem, hvis det bliver vilkårligt om pædagogisk personale skal bo på højskolen eller ej. 2. tal om hjemligheden som en ideologisk ting og ikke en funktionær tilgang.

Andreas Pilekjær, Lærer, Rønshoved Højskole, Hjemlighed

Vedr. spørgsmålet om, hvordan det kan gøres mere attraktivt for lærerne at bo på skolerne. Ret blikket mod de strukturelle ting vedrørende taxametertilskuddet og hvad det gør ved lønmodtagertankegangen.

Henrik Løvschall, Forstander, Århus Idrætshøjskole, Hjemlighed

Det er beskæmmende, at man i en fri skoleform vil til at lovgive sig ud af spørgsmålet vedrørende bopælspligt. I disse tider har ægtefæller også jobs, hvor de nødvendigvis synes det er fedt at bo på højskolen. Samtidigt giver sociale medier øgede muligheder for konstant at være i kontakt med eleverne. Desuden handler det om eleverne og ikke forstanderens bopælspligt der er vigtigt.

Lad os diskutere det nu og lade det være op til den enkelte bestyrelse om forstanderen skal bo på højskolen og ikke en rigid lovgivning.

Uffe Strandby, Forstander, Ollerup Højskole, Hjemlighed

Tak til Mads og Erik for at bringe emnet i spil. Det er relevant. Jeg er enig med jer, men stemmer ikke for det. Det skal være op til bestyrelsen og den enkelte skole at bestemme.

Kurt Willumsen, Forstander, Uldum højskole, mangfoldighed

Det er vigtigt vi er en mangfoldig skoleform. To pointer – 1. På overfladen ligner det de samme typer, når de ankommer. Men efter noget tid viser det sig, at eleverne er meget forskellige. 2. FFD og huset skal forfølge mulighederne for mangfoldighed.

Ærindet: Ved vi, hvor mangfoldige bevægelsen er? Har vi tal på det? Opmærksomhed på emnet og vi ikke taler os ned i forbindelse med, hvor mangfoldige bevægelsen er. Det skal ikke være et problem med mangfoldigheden, men skal tales om på en ordentlig måde.

Erik Lindsø, tilknyttet Rødding højskole, hjemlighed

Fyrtårnenes tid skal vi ikke tilbage til. Det er også rigtigt et stykke af vejen, men konsensusstanken er for dominerende. Vi skal ikke være bange for uenighedskulturen og det at turde mene noget. Også selv om det ikke er en behagelig diskussion. Den forståelse om synspunkterne er givtig for foreningen.

Højskolebladet skal ud af huset på Nytorv, men være fri og have mulighed for at være uenig med bestyrelsen og huset.

Ole Toftdal, Forstander, Ry Højskole, Hjemlighed

Tak til Mads og Erik for debatten. Der var ikke uenighed, men meget stor forskellighed i lærergruppen vedrørende hjemlighed. Det drejer sig om eleverne. Og på Ry har eleverne svært ved at se, hvem der bor på højskolen og hvem der ikke gør.

Der skal ikke lovgives omkring dette. Desuden er det økonomisk meget forskelligt, hvordan det vil være at anskaffe sig en ekstra bolig.

Vedrørende seniorhøjskoler, så er det en god ide at rulle genopretningspakken tilbage, så alle højskoler kan få flere seniorer på højskole.

Kresten Bjerre, Formand, Odder Højskole, hjemlighed

I Odder kommune er der en kommunal direktør der ikke bor i kommunen. Betyder det noget? Ja. Det betyder noget, at konen ikke er med i sportsklubben, eller børnene arbejder i lokalbrugsen. En god portion af lærerne og forstanderen skal bo på højskolen eller i nærheden af denne.

Vi skal ikke lovgive os ud af det, selvom det er en god ide. Det er en fri skoleform og den ret skal bestyrelsen forsat have.

Jan Lundum, Viceforstander, Silkeborg højskole, særbestemmelser

Hvad er særbestemmelser? Vi skal passe på, at disse særbestemmelser ikke går ud over mangfoldigheden, så vi ikke laver højskoler kun for flygtninge, 4 G'er, Rødhårede osv. Så er der risiko for siloskoler og den mangfoldighed kan samfundet have svært ved at se og forstå.

FFD skal se ind på, om der skal gøres noget for personer med funktionsnedsættelser på alle højskoler. Så der er mulighed for det.

Jakob Kjærsgård, Forstander, Hadsten højskole, hjemlighed.

Tak for muligheden for debatten. Hjemlighed kan gøres på rigtig mange måder og der er ikke en løsning. Indgrebet på 2 til 3 lærerboliger er ikke så voldsomt. Det er mere en markør af, hvad højskolerne skal.

Forholdet mellem lærer og elev er noget enestående. Vi har en kapital til at støtte dette forhold for eleverne.

Jens Maibom, Bestyrelsesformand, Silkeborg Højskole, hjemlighed

Er her for første gang i 10 år, men har været med i 17 år. Det er herligt, at anekdoterne stadig kommer frem og kun halvdelen af sandheden kommer frem. Det kan ikke være Venstres indercirkel der skal diktere retningen.

Højskolen skal have fat i de udenforstående eksistenser og få dem inddraget i det hjemlige liv på en højskole. Vi skal alle se nødvendigheden af at flere grupper bliver inddraget.

De kommende generationer skal inddrages og der skal bruges ressourcer på dette.

Det skal stadig være op til den enkelte højskole på, hvordan man indretter sig også er det tilstedeværelsen være det vigtige at debattere – Debatten om højskolen i højskolen.

Det handler om, om læreren er til at komme i nærheden af.

Sigrid Dahl, Lærer, Krogerup, Hjemlighed

Hjemlighed handler ikke kun om, hvem der bor på højskolen. Men også om arbejdsvilkår. Undersøgelsen viser, at undervisningstimetallet er steget. Dette betyder også at forberedelsen øges og det kan gå ud over samvær.

Arbejdsvilkår bør også tænkes ind i denne debat.

Jakob Bonderup, Forstander, Engelsholm højskole, talenter

Vi skal have fat i de talenter der er i højskoleverdenen. Sangbogsudvalget for 18. udgave blev lavet af folk fra højskoleverdenen med fem styks. I den nye sidder der 1. højskoleperson. Der kan ikke afprøves i praksis, hvordan sangene virker på højskoleeleverne.

Det er en bekymring, at der ikke er flere højskolefolk med i sangbogsudvalget.

Maria Kungas, Forstander, Seniorhøjskolen Nørre Nissum,

Føler ikke, at Nørre Nissum er en "silohøjskole", men er en klassisk højskole og et ønske om at skifte ordsprog vedrørende visse udtryk.

Lisbeth Trinskjær, Forstander, Ubberup Højskole, opsamling

Vedr. hjemlighed, så vil bestyrelsen arbejde med hjemlighed uanset afstemningen senere. Mangfoldighed skal vi være opmærksomme på, hvor mange særhøjskoler vi skal have før særhøjskoler bliver normen. Vi skal være opmærksomme på ordbrug.

Bestyrelsens indgang til seniorhøjskolen er modtaget.

Tak til Jakob vedrørende sangbogsudvalget. Den bekymring er noteret.

Kl. 14.43 Beretningen blev godkendt af forsamlingen.

Punkt 3 Indkomne forslag

14.45 Resolutionsforslag om bopælspligt.

Mads Rykind-Eriksen, Forstander Rødding Højskole, præsenterer de to forslag.

1. Bopælspligt for nye forstandere
2. Hver højskole skal have en forstanderbolig og to lærerboliger.

Der vil blive stemt for hvert forslag separat.

Erik Lindsø uddyber og supplerer forslaget.

Jens Horstmann, lærer fra Rødding og bestyrelsesmedlem fra FFD.

Mange mener at bopæl er en afgørende vigtighed for højskoleformen. Men ønsker også at bevare friheden. I forbindelse med ny ansættelsesbekendtgørelse var alle enige om, at man ønskede at få det ind i lovgivningen. Det fik vi ikke, men vi fik et charter. Hvor 25 % af højskolerne ikke har tilsluttet sig.

Loven er et værn mod uenigheder, når der er krise og derfor stemmer jeg for at få det skrevet ind i loven.

Christian Hjortkjær, Lærer Silkeborg Højskole.

Jeg bor på højskolen. Og jeg elsker det. Men skulle jeg have en pligt til det, så vil jeg ændre indstilling til det. For at få mulighed for at flytte væk skulle jeg sige mit job op!

Bopælspligten kommer ikke til at garantere, at folk er der. Det er hjemligheden der er vigtig og den garanterer en bopælspligt ikke.

Søren Winther Larsen, Forstander Odder Højskole og bestyrelsesmedlem af FFD

På Egå Ungdomshøjskole skulle alle lærere bo og det var en fantastisk tid for eleverne. Derefter kom Søren til Odder Højskole, hvor der var 3 lærerboliger og det var en fantastisk tid for eleverne.

Fokus er på eleverne og skabe så optimale muligheder for eleverne.

Det er op til den enkelte højskole og bestyrelse at prioritere forholdet vedrørende boliger og skabe rammer for eleverne.

Bestyrelsen ønsker ikke at arbejde for resolutionsforslaget, men at have fokus på hjemlighed. Bestyrelsen anerkender, at der kan være bekymringer vedrørende udviklingen. Men ikke at lovgivning er vejen frem. Hjemlighed kan skabes på andre måder og dette vil bestyrelsen se nærmere på og har stillet forslag til dette i handlingsplan 18/19. Dette vil analyseret og resultaterne vil blive fremlagt i 2020.

Bestyrelsen anbefaler at stemme "Nej", med undtagelse af Jens Horstmann.

Der kunne være fremlagt et modforslag, men det er blevet fravalgt, da det allerede ligger som en del af FFDs handlingsplan.

15.28 Afstemning.

Forslag 1: Ja 22 Nej 126 blanke 2 ugyldige 1

Forslag 2: For 20 Imod 115 blank 1 ugyldige 3

Ingeborg Mate Holm, Lærer, Egmont Højskole og Thea Puggaard Strand, Lærer, Silkeborg Højskole

En støtteerklæring er blevet foreslået vedrørende OK18 og arbejdstagerne. Forslaget er dog blevet trukket, da der er blevet lavet en aftale.

Forslaget blev stillet for at signalere, at lærerne også har brug for at få indflydelse på sine arbejdsforhold og få forhandlingsret.

Det er også et signal om, at FFD skal turde mene noget om samfundsdebatten.

Punkt 4 Foreningens regnskab 2017 forelægges til godkendelse

Findes i årshæftet side 26-28

15.55 Niels Glahn fremlægger foreningens regnskab.

16.00 Niels Glahn afslutter sin beretning.

Debat:

Uffe Strandby, Forstander, Ollerup Gymnastikhøjskole:

Anses regnskabet for tilfredsstillende, ikke tilfredsstillende eller lignende som det ses i firmaer ude i verden

Svar Lisbeth: Regnskabet er udtryk for politiske valg og FFD forsøger at have en egenkapital som skitseret og desuden have en politik om at fastansætte medarbejdere.

Regnskabet blev godkendt af forsamlingen.

Punkt 5 Fremlæggelse af handlingsplan 18/19

Næstformand for FFD Jakob Mejlhede, Grundtvigs Højskole, fremlægger handlingsplanen. Handlingsplan for hver enkel afdeling kan findes i årshæftet.

Handlingsplanen 18/19 blev godkendt af forsamlingen.

Punkt 6 Budgetforslag 2019 og fastsættelse af medlemskontingent og skolekontingent

Findes i årshæftet s. 29.

Bestyrelsesmedlem for FFD, Ivan Jeppesen, forretningsfører, Mariager Højskole, fremlægger forslag til budget. Medlemskontingent foreslås uændret og skolekontingent hævet med 100 kr. pr. årselev til 2.095 kr. pr. årselev.

Debat:

Thue Kjærhus, Forstander, Rønshoved Højskole

Årselevantallet falder, men kontingentet stiger. Det er en hel forkert prioritering

Ole Damgård, Forstander, Vejle IHS

Idrætshøjskolerne har sendt en mail til bestyrelsen vedrørende drøftelse af økonomiske forhold i huset. Dette kan tages på forstandermøder og i mindre grad på generalforsamlingen. I forhold til Efterskolekontingentet på ca. 700 kr. pr. årselev. Årselevantallet er siden 2006 steget og har bidraget med mere end 2.6 mio dkr.

Jacob Kjærsgård, Forstander, Hadsten Højskole

Der er ikke noget odiøst i at der kommer en 5 % stigning over 3 år. Huset bidrager med en masse og har været en del af stigningen i årselever.

Kurt Willumsen, Forstander, Uldum Højskole

Hvordan huset har, kunne få det til at løbe rundt med, blandt andet, den øgede fælles markedsføring, uden at der er kommet kontingentstigninger før nu er ret utroligt.

Uffe Strandby, Forstander, Ollerup gymnastikhøjskole

Handlingsplan og økonomi på forstandermøder bør være fremtiden

Svar Ivan Jeppesen, Forretningsfører, Mariager Højskole:

Vi burde have hævet kontingent, men har valgt at få et underskud. Når der budgetteres med faldende elevtal er det grundet i et forsigtighedsprincip. Vedrørende sammenligningen med Efterskolekontingent, så skal det med, at der er flere årselever og skoler på efterskoleområdet til at dække sekretariatsomkostningerne.

Vi skal huske, at det også vil betyde færre projektmidler og mindre aktivitet fra huset.

Sonja Mikkelsen, Bestyrelsesformand, Egmont Højskole

Det er bestyrelsens opgave at rammerne for højskolen er tilstede. Det er i høj grad et bestyrelsesanliggende og ikke kun et forstanderrelæggende.

Afstemning om foreningens budgetforslag

For: 79

Imod: 44

Lisbeth Trinskjær, forstander, Ubberup Højskole:

Vi får et signal om, at der skal være dialog om foreningens økonomiske fremtid, så det vil blive drøftet både på et medlemsmøde og forstandermøde.

Budget, samt medlemskontingent og skolekontingent vedtages af forsamlingen.

16.45 Generalforsamling suspenderes grundet Kulturminister Mette Bocks tale.

Punkt 7 Valg af formand

Der vælges af alle stemmeberettigede. Valgperioden udløber for: Lisbeth Trinskjær, forstander, Ubberup Højskole (genopstiller)

17.30 Generalforsamlingen genoptages

Kandidaten præsenterer sig.

Punkt 8 Valg af bestyrelsesmedlemmer, der vælges af skolerepræsentanter.

Valgperioden udløber for:

Jens Horstmann, lærer, Rødding Højskole (genopstiller ikke)

Simon Lægsgaard, forstander, Brandbjerg Højskole (genopstiller)

Nyopstillet: Nana Gerstrøm Alsted, viceforstander Jyderup Højskole.

Kandidaterne præsenterer sig

Punkt 9 Valg af bestyrelsesmedlemmer, der vælges af personlige medlemmer

Valgperioden udløber for:

Peter Sebastian Pedersen, forretningsudvikler, Vejle Idrætshøjskole (genopstiller)

Søren Winther Larsen, forstander, Odder Højskole (genopstiller)

Kandidaterne præsenterer sig.

Alle opstillede vælges til bestyrelsen og formand uden modkandidater.

Punkt 10 Eventuelt

Mathilde Schytz Marvit, projektmedarbejder på projektet "Det levende ord"

Se på det levende ords papir på bordene og udfyld det meget gerne. Så er I med i det levende ord.

Peter Bendix, Friskoleforeningen

Tak for beretningen og det høje troværdighedsniveau. Vi lytter og samarbejder med jer om forskellige ting, dette skal I have tak for, herunder Frirummet.

Ole Pedersen, Den frie lærerskole.

Tak for invitationen. Håber at få nogle studerende ud på højskolerne i praktik. Vi oplever større og større ansøgning fra højskolefolk. Forsat godt møde.

Mads Brendes, lærer, Den Rytmiske højskole

Hvordan sikrer vi, at alle lærere ikke brænder ud og har en fælles forståelse? Tag på HPU kursus!

Søren Ottzen, Vrå Højskole

Lidt reklame for et tre ugers kursus med intensive læringsforløb på Rønne, Egå eller Vrå.

Søren Launbjerg, forstander, Den Internationale højskole

ICON – Et projekt for frivillige kunstner fra det internationale miljø. Det er meget mangfoldigt og højskoler kan hjælpe med til at kommunerne rundt om i landet bliver frikommune i denne forbindelse.

På vegne af Efterskolerne, Torben Vind Rasmussen:

Tak for det gode samarbejde og en hilsen fra Troels Borring. Det er en fornøjelse.

Lisbeth Trinskjær:

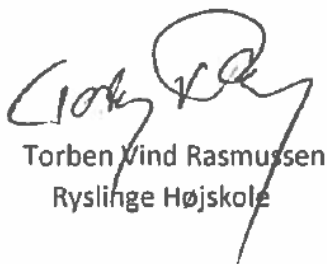
Tak for alle bidrag og hilsner. Tak til dirigenterne. Velkommen til Nana i bestyrelsen – Det bliver et fedt samarbejde og lækkert med en ekstra kvinde i bestyrelsen. Tak til Jens Horstmann for din indsats i bestyrelsen. Den har været god.

Tak til Egmont Højskolen for at ligge rammer til dette årsmøde.

Tak til husets medarbejdere.

Tak for nu.

Dirigents underskrift

Torben Vind Rasmussen
Ryslinge Højskole

Jette Gøth, ISI Idrættshøjskole